

ZAKON

O ZAŠTITI PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom utvrđuju zarazne bolesti čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) i mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti.

Članak 2.

Izričaji uporabljeni u ovome Zakonu imaju sljedeća značenja:

- **zdravstvena ustanova** je ustanova osnovana sukladno propisima o zdravstvenoj skrbi u svim oblicima vlasništva;
- **nositelj privatne prakse** je zdravstveni djelatnik koji ima registriranu privatnu praksu na temelju Zakona;
- **fizička osoba** - obrtnik je osoba koja obavlja, na temelju Zakona, djelatnost u svoje ime i za svoj račun, a pri tome se može koristiti i radom drugih osoba s kojima zaključi ugovor o radu;
- **zarazna bolest** je bolest čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Federaciju;
- **epidemija zarazne bolesti** je pojava neuobičajenoga broja oboljevanja od zaraznih bolesti koji su na listi zaraznih bolesti obvezne prijave ili pojava novih zaraznih bolesti koje ugrožavaju zdravlje pučanstva;
- **zaraženo područje** je područje na kojemu je otkriven jedan ili više izvora zaraze i koje pruža mogućnost širenja zaraze;
- **ugroženo područje** je područje na koje se može prenijeti zarazna bolest sa zaraženoga područja i na kojemu postoje uvjeti za širenje zaraze;
- **bolnička infekcija (intrahospitalna)** je infekcija koja se pojavljuje za vrijeme pružanja zdravstvene usluge u zdravstvenoj ustanovi ili kod nositelja privatne prakse.

Članak 3.

Zaštita od zaraznih bolesti obveza je jedinica lokalne samouprave - općina, kantona i Federacije, zdravstvenih ustanova, zavoda zdravstvenoga osiguranja, nositelja privatne prakse, gospodarskih društava i drugih pravnih i fizičkih osoba.

Sve fizičke i pravne osobe moraju dozvoliti zdravstvene i higijenske preglede i savjete, kao i preliminarne medicinske pretrage i superviziju, prikupljanje potrebnih nalaza i primjenu ostalih mjera za zaštitu od zaraznih bolesti navedenih u ovome Zakonu.

Članak 4.

Zaštita od zaraznih bolesti sastoji se u organiziranju i provedbi:

1. mjera za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti i
2. osiguranja materijalnih sredstava.

Mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti izravno provode zdravstvene ustanove i nositelji privatne prakse, sukladno Zakonu i programima iz članka 9. ovoga Zakona.

Odredene opće mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti mogu provoditi i gospodarska društva, odnosno fizička osoba - obrtnik, sukladno odredbi članka 24. ovoga Zakona.

Članak 5.

Mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti koje se mogu prenijeti sa životinja na ljude provode zdravstvene ustanove i nositelji privatne prakse, u suradnji s tijelima ovlaštenim za poslove veterinarstva i veterinarskim stanicama, a sastoje se u uzajamnom izvješćivanju o pojavi i kretanju tih bolesti i organiziranju i provedbi epidemioloških, higijenskih i drugih mjera za sprečavanje, odnosno suzbijanje pojedinih zaraznih bolesti.

Članak 6.

Epidemiju zarazne bolesti u dva ili više kantona proglašava te određuje zaraženim, odnosno ugroženim područjem, federalni ministar zdravstva (u daljnjem tekstu: federalni ministar) na temelju epidemiološkog izvješća zdravstvene ustanove i kantonalnoga zavoda za javno zdravstvo (u daljnjem tekstu: kantonalni zavod), uz stručno mišljenje Zavoda za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federalni zavod).

Ukoliko je epidemija prisutna na području jednoga kantona istu proglašava kantonalni ministar zdravstva (u daljnjem tekstu: kantonalni ministar), uz prethodnu suglasnost federalnog ministra, na temelju epidemiološkog izvješća zdravstvene ustanove i kantonalnog zavoda, uz stručno mišljenje Federalnog zavoda.

Proglašenje epidemije iz st. 1. i 2. ovoga članka objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH".

Članak 7.

Prestanak epidemije iz članka 6. ovoga Zakona, na temelju epidemiološkog izvješća zdravstvene ustanove, kantonalnog zavoda i Federalnog zavoda, proglašava federalni ministar, odnosno kantonalni ministar.

Prestanak epidemije objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH".

II. ZARAZNE BOLESTI

Članak 8.

Zaraznim bolestima, sukladno ovome Zakonu, smatraju se:

R.B	ŠIFRA	BOLEST	
1.	A 06	AMEBIJAZA	AMEBIASIS
2.	B 76	ANKILOSTOMIJAZA	ANKYLOSTOMIASIS
3.		ANTIMIKROBNA RESISTENCIJA	ANTIMICROBIAL RESIST.
4.	A 15- A 19	AKTIVNA TUBERKULOZA - TUBERKULOZA U ZARAZNOM STADIJU	TUBERCULOSIS ACTIVA
5.		AKUTNA FLAKCIDNA PARALIZA	AFP
6.		AKUTNI RESPIRATORNI SINDROM	SARS
7.	A 82	BJESNOĆA	LYSSA
8.	A 05	BOTULIZAM	BOTULISMUS
9.	A 75	BRIL-CINCEROVA BOLEST	MORBUS BRILL-ZINSSER
10.	A 23	BRUCELOZA	BRUCELLOSIS
11.	A 22	CRNI PRIŠT	ANTHRAX
12.	B 06	CRVENKA	RUBELLA/RUBEOLLA

13.		CRVENKA KONGENTALNA	RUBELLA CONGENTALIS
14.	A 26	CRVENI VJETAR	ERYSIPELAS
15.	A 36	DIFTERIJA	DIPHTHERIA
16.	A 03	DIZENTERIJA	DYSENTERIA BACILLARIS
17.	A 80	DJEČJA PARALIZA	POLIOMYELITIS ANTERIOR ACUTA
18.	G 00	DRUGI BAKTERIJ. MENINGITISI	MENINGITIS
19.	B 67	EHINOKOKOZA	ECHINOCOCCOSIS
20.	A 09	ENTEROKOLITIS	ENTEROCOLITIS
21.	A 54	GONOREJA	GONORRHEA
22.	J 11	GRIPA	INFLUENZA
23.		PTIČJA GRIPA	
24.	A 30	GUBA	LEPRA
25.	A 07	GWARDIJAZA	GIARDIASIS
26.	A 98	HEMORAGIČNE GROZNICE	FEBRIS HAEMORHAGICAE V
27.	A 98.5	HEMORAGIČNA GROZNICA SA BUBREŽNIM SINDROMOM	F.HAEMORHAGICAE CUM SYNDROMA RENALE
28.	B 24	HIV INFEKCIJA	HIV INFECTION
29.	A 74	HLAMIDIJA	CHLAMYDIA INF.
30.	Z 22	HbsAg NOSITELJSTVO	HBsAG
31.	B 27	INFEKTIVNA MONONUKLEOZA	MONONUCLEOSIS INFECT.
32.		INFEKCIJE UZROKOVANE ENTEROHEMORAGIJSKOM E.KOLI	INFECTIONS WITH ENTERO HAEMORRHAGIC E.COLI
33.		INTRAHOSPITALNE INFEKCIJE	NOSOKOMIAL INF.
34.		INFEKCIJE IZAZVANE HEMOFILUSOM INFLUENZE b	INFECTIONS WITH HAEMO PHILUS INF.GROUP b
35.	A 04.6	JERSINIJAZA	YERSINOSIS
36.	A 04.5	KAMPILOBAKTERIOZA	CAMPYLOBACTERIOSIS
37.	A 00	KOLERA	CHOLERA ASIATICA
38.		KRPELJNI MENINGOENCEFALITIS	
39.	A 07.2	KRIPTOSPORODIOZA	CRITOSPORIDIOSIS
40.	A 20	KUGA	PESTIS
41.	A 69.2	LAIMSKA BOLEST	LYME BORELIOSIS
42.	A 48	LEGIONARSKA BOLEST	LEGIONELLOSIS
43.	A 27	LEPTOSPIROZA	LEPTOSPIROSIS
44.	B 55	LIŠMANIJAZA	LEISHMANIASIS
45.	A 32	LISTERIOZA	LISTERIOSIS
46.	B 54	MALARIJA	MALARIA
47.	B 05	MALE BOGINJE	MORBILLI
48.	B 60	MIKROSPORIJA PREMA LOKALIZACIJI	MICROSPORDIOSIS
49.	A 39	MENINGOKOKNI MENINGITIS	MENINGITIS EPIDEMICA
50.	B 01	OVČIJE BOGINJE	VARICELLAE
51.	A 93	PAPATAČI GROZNICA	FEBRIS PAPPATACI
52.	A 75	PJEGAVAC	TYPHUS EXANTHEMATICUS
53.	A 40	PNEUMOKOKNE INFEKCIJE PREMA	PNEUMOCOCCAL INFECTIONS/LOCALISAT./

		LOKALIZACIJI	
54.	T 88	POSTVAKCINALNE KOMPLIKACIJE	POSTVACCINAL COMPL.
55.	A 68	POVRATNA GROZNICA	FEBRIS RECURRENS
56.		PRENOSIVA SPUŽVASTA VARIJANTA ENCEFALOPAT.(CJD) - KRAVLJE LUDILO	TRANSMISSIBLE SPONGIFORM ENCEPHALOPATHIES VARIANT (CJD)
57.	A 70	PSITAKOZA-ORNITOZA	PSITTACOSIS-ORNITHOSIS
58.	A 79	RIKECIOZE	RICKETTSIOSES
59.	A 02	SALMONELOZA (VRSTA)	SALMONELLOSIS
60.	A 41	SEPSA	SEPSIS
61.	A 53	SIFILIS	SYPHILIS
62.	B 20	SINDROM STEČENOGA NEDOSTATKA IMUNITETA	AIDS /SIDA
63.	J 02	STREPTOKOKNA UPALA GRLA	ANGINA STREPTOCOCCICA
64.	A 38	ŠARLAH	SCARLATINA
65.	B 86	ŠUGA	SCABIES
66.	A 35	TETANUS	TETANUS
67.	B 58	TOKSOPLAZMOZA	TOKSOPLASMOSIS
68.	A 01	TRBUŠNI TIFUS	TYPHUS ABDOMINALIS
69.	B 75	TRIHINOZA	TRICHINOSIS
70.	A 21	TULAREMIJA	TULAREMIA
71.	B 03	VELIKE BOGINJE	VARIOLA VERA
72.	A 37	VELIKI KAŠALJ	PERTUSSIS
73.	A 87	VIRUSNI MENINGITIS	MENINGITIS VIROSA
74.	A 86	ZARAZNO ZAPALJENJE MOZGA	ENCEPHALITIS
75.	A 05	ZARAZNO TROVANJE HRANOM UZROKOVANO BAKTERIJAMA (PREMA UZROČNIKU)	TOXIINFECTIO ALIMENTARIS PREMA UZROČNIKU
76.	B 15	ZARAZNA ŽUTICA TIP A	HEPATITIS VIROSA A
77.	B 16	ZARAZNA ŽUTICA TIP B	HEPATITIS VIROSA B
78.	B 17	ZARAZNA ŽUTICA TIP C	HEPATITIS VIROSA C
79.		ZARAZNA ŽUTICA TIP D	HEPATITIS VIROSA D
80.		ZARAZNA ŽUTICA TIP E	HEPATITIS VIROSA E
81.	B 02	ZOSTER	HERPES ZOSTER
82.	B 26	ZAUŠNJACI	PAROTITIS EPIDEMICA
83.	A 95	ŽUTA GROZNICA	FEBRIS FLAVA
84.	A 78	Q GROZNICA	Q FEBRIS

Ako se pojavi opasnost od drugih zaraznih bolesti, čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Federaciju, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada) može, na prijedlog federalnog ministra i uz stručno mišljenje Federalnog zavoda, za zaštitu pučanstva od takvih bolesti odrediti primjenu svih ili pojedinih mjera predviđenih ovim Zakonom.

III. MJERE ZA ZAŠTITU PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI

Članak 9.

Zaštita pučanstva od zaraznih bolesti ostvaruje se mjerama za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti koje mogu biti:

A. opće mjere

B. posebne mjere

C. ostale mjere.

Opće i posebne mjere iz stavka 1. ovoga članka provode se sukladno programima koje donosi federalni ministar, odnosno ovlašteni kantonalni ministar, na prijedlog stručnog savjetodavnog tijela iz članka 64. ovoga Zakona, Federalnog zavoda, odnosno kantonalnih zavoda koji imaju obvezu pratiti i ispitivati epidemiološku situaciju glede zaraznih bolesti sukladno Zakonu, prihvaćenim međunarodnim sporazumima i programima Svjetske zdravstvene organizacije.

Programi iz stavka 2. moraju sadržavati mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti, njihove izvršitelje, rokove implementiranja i izvore sredstava za njihovu provedbu.

A. OPĆE MJERE ZA SPREČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI

Članak 10.

Opće mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti su:

1. osiguranje higijenski ispravne vode za piće, kao i sanitarna zaštita izvorišta, objekata i uređaja koji služe za opskrbu pitkom vodom;
2. osiguranje zdravstvene ispravnosti živežnih namirnica i sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta za njihovu proizvodnju i promet;
3. uklanjanje otpadnih voda i drugih otpadnih tvari na način i pod uvjetima kojima se osigurava zaštita od zagađenja vode i tla, kao i održavanje glodara i insekata na biološki prihvatljivom minimumu;
4. održavanje sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta u javnim zgradama, sredstvima javnoga prometa i na javnim mjestima;
5. obavljanje obvezne (preventivne) dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije u:
 - objektima za vodoopskrbu pitkom vodom;
 - objektima za proizvodnju i promet namirnica i predmeta u općoj uporabi te sirovina za njihovu proizvodnju, odnosno prijevoznim sredstvima namijenjenim za njihov prijevoz;
 - objektima, odnosno prostorima za uklanjanje otpadnih voda i drugih otpadnih tvari;
 - objektima zdravstvenih ustanova i nositelja privatne prakse;
 - odgojno-obrazovnim objektima;
 - objektima i sredstvima javnoga prometa;
 - stambenim objektima i dvorištima;
 - ostalim objektima (radnim prostorijama, na radnim površinama, sredstvima rada i dr.) gospodarskih društava, drugih pravnih osoba kao i fizičkih osoba - obrtnika i drugih pravnih i fizičkih osoba.

B. POSEBNE MJERE ZA SPREČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI

Članak 11.

Posebne mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti su:

1. predstavljanje i zdravstveni odgoj o prevenciji zaraznih bolesti;
2. rano otkrivanje izvora zaraze i puteva prenošenja zaraze;

3. laboratorijska izolacija i identifikacija uzročnika;
4. prijava;
5. prijevoz, izolacija, hospitalizacija i liječenje oboljelih osoba;
6. dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija;
7. zdravstveni nadzor nad kliconošama, uposlenicima i drugim osobama;
8. imunizacija, imunoprofilaksa i kemoprofilaksa;
9. karantena, kućna izolacija i zdravstveni nadzor.

1. Predstavljanje i zdravstveni odgoj o prevenciji zaraznih bolesti

Članak 12.

Kao mjera sprečavanja i nadzora zaraznih bolesti provodi se predstavljanje i zdravstveni odgoj, koji moraju biti orijentirani na trenutačnu epidemiološku situaciju u posebnome području i u posebnome okružju, a implementiraju se sukladno programu.

Program predstavljanja i zdravstvenoga odgoja iz stavka 1. ovoga članka donosi federalni ministar na prijedlog Federalnog zavoda, a provode ih kantonalni zavodi, u koordinaciji s Federalnim zavodom.

Troškovi predstavljanja i zdravstvenoga odgoja osiguravaju se u proračunu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: proračun Federacije), odnosno proračunu kantona, a troškove zdravstvenoga odgoja uposlenika u svezi s postupkom rada snosi gospodarsko društvo, pravna osoba, kao i fizička osoba - obrtnik, za svoje uposlenike.

2. Rano otkrivanje izvora zaraze i puteva prenošenja zaraze

Članak 13.

Radi ranog otkrivanja izvora zaraze i puteva prenošenja zaraze, zdravstvene ustanove obavljaju:

1. epidemiološko izviđanje i promatranje terena;
2. epidemiološko ispitivanje (anketiranje):

a pri pojavi Brill-Zinsserove bolesti, bruceloze, tuberkuloze, hemoragijske groznice s bubrežnim sindromom, zarazne žutice, bjesnoće, malarije, malih boginja, meningokokne bolesti, Q groznice, AIDS-a, nositeljstva HIV antitijela, SARS-a, trbušnoga tifusa i paratifusa, pjegavca, akutne flakcidne paralize, virusnog meningitisa, kongentalne rubeole, zaušnjaka, infekcije izazvane Hemofilusom influenze b, dječije paralize, difterije, gonoreje, sifilisa, crnog prišta, lepre, tularemije, trihineloze, legionarske bolesti, lišmanijaze, ornitoze-psitakoze i botulizma, te pri pojavi ili sumnji na epidemiju drugih zaraznih bolesti;

b) pri pojavi ili opasnosti od pojave kolere, kuge, žute groznice, hemoragijskih groznica i velikih boginja;

3. zdravstvene preglede osoba koje su preboljele trbušni tifus, virusnu žuticu tipa B i C, a po epidemiološkim indikacijama i po preboljeloj dizenteriji i salmonelozi;

4. zdravstvene preglede osoba za koje se sumnja da su oboljele ili da nose klice (kliconoše) zaraznih bolesti iz točke 2. ovoga članka ili drugih zaraznih bolesti;

5. epidemiološko ispitivanje i zdravstvene preglede osoba koje su oboljele ili se sumnja da boluju od zaraznih bolesti nepoznatoga uzročnika;
6. ispitivanje krvi davatelja na sifilis, antitijela zarazne žutice tipa B i C i HIV-a, a kod davatelja sjemena i organa za presađivanje na sifilis, zarazne žutice, na prisutnost antitijela HIV-a u krvi, kao i antigena (virusa) HIV-a u sjemenu odnosno organima;
7. ispitivanje krvi rizičnih skupina pučanstva (intravenozni narkomani, promiskuitetne osobe i osobe koje su na izdržavanju zatvorske kazne) na HIV i zaraznu žuticu tipa B i C;
8. ispitivanje krvi zdravstvenih djelatnika koji obavljaju poslove visokog profesionalnog rizika (hemodijaliza, laboratorij, kirurgija, ginekologija, stomatologija, agresivne internističko-dijagnostičke pretrage i dr.) na antitijela zarazne žutice tipa B i C i HIV-a;
9. ispitivanje trudnica na HBs antigen, a prema epidemiološkim indikacijama na zaraznu žuticu tipa B i C, HIV, citomegaloviruse i toksoplazmu;
10. ispitivanje krvi osoba koje se dragovoljno prijave za savjetovanje i testiranje u cilju saznanja svojega HIV statusa.

Ispitivanja krvi iz toč. 7., 8., 9. i 10. ovoga članka provodi se uz informirani pristanak osobe.

3. Laboratorijska izolacija i identifikacija uzročnika

Članak 14.

Laboratorijska izolacija i identifikacija uzročnika zaraznih bolesti obavlja se kod pojave ili sumnje na pojavu slijedećih zaraznih bolesti: tuberkuloze, bjesnoće, botulizma, Brill-Zinsserove bolesti, bruceloze, crnog prišta, dječije paralize, difterije, gonoreje, kolere, krpeljnog meningoencefalitisa, kuge, legionarske bolesti, lišmanijaze, Lyme-borelioze, malarije, meningokokne bolesti, pjegavca, Q groznice, sifilisa, HIV/AIDS-a, trihineloze, tularemije, hemoragijske groznice, virusnih hemoragijskih groznica, zarazne žutice tipa B i C te žute groznice, akutne flakcidne paralize, virusnog meningitisa, kongenitalne rubeole, zaušnjaka, infekcije izazvane Hemofilusom influenze b, nositeljstva HIV antitijela i SARS-a.

Laboratorijska izolacija i identifikacija uzročnika zaraznih bolesti obavlja se i u slučaju pojave ili opasnosti od pojave epidemija zarazne bolesti iz članka 8. ovoga Zakona.

Laboratorijsku izolaciju i identifikaciju uzročnika zaraznih bolesti, odnosno epidemija zaraznih bolesti iz st. 1. i 2. ovoga članka, kao i provjeru laboratorijskog ispitivanja uzročnika zaraznih bolesti, radi utvrđivanja dijagnoze, obavljaju zdravstvene ustanove.

Provjeru (verifikaciju) laboratorijskih izolacija i identifikacija uzročnika iz stavka 3. ovoga članka obavljaju specijalizirani (referentni) laboratoriji u Federaciji, odnosno u inozemstvu, i to kod slijedećih zaraznih bolesti: bjesnoće, bruceloze, dječije paralize, difterije, gripe, kolere, kuge, legionarske bolesti, malarije, pjegavca, povratne groznice, salmoneloze, AIDS-a, trbušnog tifusa, virusnih hemoragijskih groznica i žute groznice.

Provedbene propise o uvjetima glede stručne spreme uposlenika, tehničke opremljenosti, prostorijske i drugih uvjeta kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove koje obavljaju laboratorijsku izolaciju i identifikaciju uzročnika zaraznih bolesti, odnosno epidemije zaraznih bolesti i provjeru (verifikaciju) laboratorijske izolacije i identifikacije uzročnika zaraznih bolesti, radi utvrđivanja dijagnoze, donosi federalni ministar.

Federalni ministar rješenjem određuje u kojim se zdravstvenim ustanovama može obavljati laboratorijska izolacija i identifikacija uzročnika zaraznih bolesti, odnosno epidemije zaraznih bolesti i provjera (verifikacija) laboratorijske izolacije i identifikacije uzročnika zaraznih bolesti radi utvrđivanja dijagnoze.

Rješenje iz stavka 6. objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH".

Članak 15.

Zdravstvene ustanove iz članka 14. ovoga Zakona dužne su voditi evidenciju o obavljenim laboratorijskim izolacijama i identifikacijama i dostavljati izvješće o uzročnicima zaraznih bolesti, odnosno epidemija zaraznih bolesti Federalnom zavodu i ovlaštenom kantonalnom zavodu, sukladno provedbenom propisu koga donosi federalni ministar.

4. Prijava

Članak 16.

Odmah po dijagnosticiranju ili sumnji na zaraznu bolest zdravstvena ustanova, odnosno nositelj privatne prakse, istodobno mora prijaviti Federalnom zavodu i ovlaštenom kantonalnom zavodu:

1. svaki slučaj zarazne bolesti iz članka 8. ovoga Zakona ili svaku smrt uzročenu takvom bolešću;
2. svaku sumnju na difteriju, virusnu hemoragijsku groznicu, koleru, kugu, velike boginje, poliomielitis, antraks, SARS, žutu groznicu i bjesnoću;
3. svaku epidemiju zaraznih bolesti;
4. svako lučenje klica trbušnoga tifusa, drugih tipova salmonela, šigela, kampilobakterija, jersinija i lamblia;
5. svako nositeljstvo zarazne žutice tipa B i C, HIV-a i parazita koji uzrokuju malariju;
6. svaki ujed, ozljedu ili kontakt s bijesnom životinjom ili životinjom za koju se sumnja da je bijesna.

Liječnik ili drugi zdravstveni djelatnik koji utvrdi oboljenje, sumnju da postoji oboljenje, ozljeda ili smrt od zarazne bolesti iz stavka 1. ovoga članka, a ne nalazi se na dužnosti u zdravstvenoj ustanovi, o tome je bez odgode obavezan izvijestiti najbližu zdravstvenu ustanovu.

Prijavljuju se simptomatični slučajevi, dok asimptomatične infekcije treba prijaviti ako imaju implikaciju na terapiju ili po zdravlje ljudi.

Kod prijave se koristi sustav otkrivanja bolesti:

- potvrđena definicija slučaja - laboratorijski verificiran slučaj,
- vjerojatan slučaj - verificiran na temelju kliničke i epidemiološke slike,
- mogući slučaj - indikativna klinička slika.

Članak 17.

O svakom oboljenju od bjesnoće, bruceloze, crnoga prišta, ehinokokoze, kuge, leptospiroze, Q groznice, salmoneloze, trihineloze, tularemije i drugih bolesti koje se sa životinja prenose na ljude zdravstvena ustanova, odnosno nositelj privatne prakse, koja utvrdi oboljenje, dužna je odmah izvijestiti ovlaštenu veterinarsku stanicu, odnosno tijelo uprave ovlašteno za poslove veterinarstva.

Veterinarska stanica, odnosno fizička osoba koja pruža veterinarske usluge, obvezna je odmah izvijestiti zdravstvenu ustanovu, odnosno ovlašteno kantonalno ministarstvo zdravstva, o svakom utvrđenom oboljenju ili uginuću životinje od zarazne bolesti iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 18.

Na temelju prijave iz članka 16. ovoga Zakona i podataka iz dijagnoze laboratorija koja se odnosi na uzročnike zaraznih bolesti, Federalni zavod i ovlašteni kantonalni zavodi moraju provoditi nadzor nad pojavom i kretanjem zaraznih bolesti.

Članak 19.

Provedbene propise o načinu prijave zaraznih bolesti utvrđenih ovim Zakonom donosi federalni ministar.

5. Prijevoz, izolacija, hospitalizacija i liječenje oboljelih

Članak 20.

Osobe za koje se utvrdi da boluju od meningokokne bolesti, kuge, kolere, SARS-a, legionarske bolesti, virusnih hemoragijskih groznica (Ebola, Lassa, Marburg), dječije paralize, pjegavca, trbušnoga tifusa, malarije, bjesnoće, tetanusa i crnoga prišta, te osoba za koje se sumnja da boluju od kolere, kuge ili virusnih hemoragijskih groznica mogu se prevoziti samo odgovarajućim sanitetskim prijevoznim sredstvom i pod uvjetima koji onemogućavaju širenje zaraze.

Sanitetska prijevozna sredstva moraju se dezinficirati poslije svakog prijevoza osobe oboljele od zarazne bolesti iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 21.

Osobe za koje se utvrdi da su oboljele ili za koje se sumnja da boluju od zaraznih bolesti iz članka 8. ovoga Zakona, po potrebi, se izoliraju i hospitaliziraju u zdravstvenim ustanovama na odjelima za liječenje zaraznih bolesti.

Zdravstvena ustanova obvezna je izolirati i hospitalizirati osobe iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 22.

Ako se pojavi epidemija pojedinih zaraznih bolesti u većem opsegu, izolacija i liječenje oboljelih može se obavljati i u drugim odgovarajućim objektima osposobljenim u tu svrhu.

Odluku o izolaciji i liječenju oboljelih osoba u objektima navedenim u stavku 1. ovoga članka donosi kantonalni ministar na prijedlog kantonalnoga zavoda, uz prethodnu suglasnost federalnog ministra.

6. Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija

Članak 23.

Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija obuhvaća:

- obveznu preventivnu dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju - kao opću mjeru za sprečavanje pojave zaraznih bolesti i
- obveznu protuepidemijsku dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju - kao posebnu mjeru za suzbijanje širenja određenih zaraznih bolesti.

Članak 24.

Obveznu preventivnu dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju obavljaju zdravstvene ustanove, gospodarska društva, odnosno fizičke osobe - obrtnici, ako udovoljavaju propisanim uvjetima.

Ukoliko mjere obvezne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije provode gospodarska društva, odnosno fizičke osobe - obrtnici, iste provode sukladno utvrđenom programu pod nadzorom higijensko-epidemiološke službe.

Obveznu protuepidemijsku dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju obavljaju higijensko-epidemiološke službe domova zdravlja, kantonalnih zavoda, odnosno Federalnog zavoda, ovisno od epidemiološke situacije.

Provedbene propise o uvjetima glede stručne spremljenosti, tehničke opremljenosti, prostorija i drugih uvjeta kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove, gospodarska društva, odnosno fizičke osobe - obrtnici, za obavljanje poslova iz članka 23. donosi federalni ministar.

Članak 25.

Obvezna protuepidemijska dezinfekcija obavlja se pri pojavi kolere, kuge, virusnih hemoragijskih groznica (Ebola, Lassa, Marburg), bjesnoće, difterije, trbušnog tifusa, dječije paralize, dizenterije, tuberkuloze u zaraznom stadiju, zarazne žutice tipa A i legionarske bolesti, te drugih zaraznih bolesti ako postoje epidemiološke indikacije.

Obvezna protuepidemijska dezinfekcija obavlja se tijekom trajanja bolesti, odnosno kliconošta (dezinfekcija u tijeku) ili nakon ozdravljenja, odnosno smrti bolesnika ili kliconoše (završna dezinfekcija), a obuhvaća:

- lučevine i izlučine bolesnika ili kliconoše;
- osobne i druge predmete iz bolesnikove okolice ili kliconoše;
- stambene i druge prostorije u kojima boravi ili je boravio bolesnik ili kliconoša;
- prijevozna sredstva kojima je prevezen bolesnik ili kliconoša, odnosno osoba umrla od određene zarazne bolesti.

Članak 26.

Obvezna protuepidemijska dezinfekcija obavlja se pri pojavi pjegavca i kuge.

Obvezna protuepidemijska dezinfekcija obavlja se i u slučaju pojave malarije i opasnosti od prenošenja malarije u naseljenim mjestima u kojima je utvrđena bolest, odnosno opasnost.

Obvezna protuepidemijska dezinfekcija obuhvaća:

- osobe koje su oboljele od zaraznih bolesti iz st. 1. i 2. ovoga članka i druge osobe iz bolesnikove okolice;
- odjeću, obuću, rublje, posteljinu i druge predmete bolesnika te drugih osoba iz bolesnikove okolice;
- stambene i druge prostorije u kojima boravi ili je boravio bolesnik ili neka druga osoba iz njegove okolice;
- prijevozna sredstva kojima su prevezeni bolesnik ili druga osoba, a za koja je utvrđeno da se na njima nalaze insekti koji prenose uzročnike koje od određenih zaraznih bolesti.

Članak 27.

Obvezna protuepidemijska deratizacija obavlja se pri pojavi ili opasnosti od pojave kuge, leptospiroze ili drugih zaraznih bolesti, gdje izvorom mogu biti glodavci.

Obvezna protuepidemijska deratizacija obuhvaća:

- stambene objekte, javne prostorije i objekte u naseljenim mjestima;
- pristaništa, pomorske, riječne i zračne luke, autobusne i željezničke kolodvore te druge objekte javnoga prometa;
- sredstva javnoga prometa (autobuse, trolejbusove, brodove, kamione, zrakoplove, željezničke vagoni i dr.) i sredstva za prijevoz namirnica i predmeta u općoj uporabi;
- radne prostorije, skladišta i ostale pomoćne prostorije za proizvodnju i promet namirnica i predmeta u općoj uporabi te za obavljanje drugih djelatnosti koje pogoduju stvaranju uvjeta za život i razmnožavanje glodavaca.

Članak 28.

Dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija mogu se obavljati samo sredstvima čija je djelotvornost utvrđena i na način kojim se postiže uspješno sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti zbog kojih se obavlja.

Utvrdjivanje djelotvornosti sredstava za namjene iz stavka 1. ovoga članka provodi se na temelju kemijskoga, fizičkoga i biološkoga ispitivanja sredstava u najmanje dvije zdravstvene ustanove ili u dva gospodarska društva koja su registrirana za ove usluge, a koje rješenjem utvrdi federalni ministar, na temelju mišljenja stručnoga savjetodavnog tijela iz članka 64. ovoga Zakona.

Rješenje iz stavka 2. ovoga članka objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH".

Članak 29.

Provedbene propise o načinu obavljanja obvezne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije donosi federalni ministar.

7. Zdravstveni nadzor nad kliconošama, uposlenicima i drugim osobama

Članak 30.

Pod zdravstveni nadzor stavljaju se osobe:

1. koje obavljaju poslove u proizvodnji ili prometu namirnica ili opskbi pučanstva pitkom vodom, a koja na svojim radnim mjestima dolaze u dodir s namirnicama, odnosno s pitkom vodom;
2. koje obavljaju poslove u obrazovnim i drugim ustanovama za djecu i mladež (predškolske ustanove, đački domovi, studentski domovi, dječija i omladinska odmarališta, ustanove socijalne skrbi i sl.);
3. zdravstveni djelatnici i drugi uposlenici u zdravstvenim ustanovama, nositelji privatne prakse, uposlenici u ustanovama socijalne skrbi, obrazovnim ustanovama, kao i osobe koje u tijeku rada rade u proizvodnji, opremanju i izdavanju lijekova, odnosno na drugi način dolaze u izravan dodir s lijekovima;
4. koje rade u objektima za pružanje higijenske njege pučanstvu (javne kupaonice, briačnice, frizerski i kozmetički salon i dr.), kao i osobe koje rade u proizvodnji ili prometu kozmetičkih sredstava;
5. za koje se sumnja da su kliconoše betahemolitičkog streptokoka iz grupe A, koagulaza pozitivnog stafilokoka, odnosno stafilokoka koji izlučuje enterotoksin ili meningokoka, kao i klice trbušnoga tifusa;
6. koje su nositelji antitijela zarazne žutice tipa B i C i HIV/AIDS;
7. koje u Federaciju dolaze iz zemalja u kojima ima malarije, kolere, SARS-a, žute groznice, virusnih hemoragijskih groznica (Ebola, Lassa, Marburg), kuge i ptičije gripe.

Članak 31.

Zdravstveni nadzor obuhvaća:

1. zdravstveni pregled prije zasnivanja radnoga odnosa - zaključenja ugovora o radu;
2. zdravstveni pregled poslije preboljelih zaraznih bolesti iz članka 8. ovoga Zakona;
3. zdravstveni pregled pri ulasku u Federaciju;
4. povremene zdravstvene preglede tijekom uposlenja.

Povremeni zdravstveni pregled tijekom uposlenja za osobe koje obavljaju poslove u proizvodnji ili prometu namirnica ili opskrbi pučanstva pitkom vodom iz članka 30. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona obavlja se na kliconoštvo svakih šest mjeseci, a ostali zdravstveni pregledi jedanput godišnje. Zdravstveni pregledi tih osoba obavljaju se i kada se zarazne bolesti pojave na radnom mjestu ili u njihovu kućanstvu te kada za to postoje epidemiološke indikacije, koje utvrđuje ovlašteno tijelo sanitarne inspekcije.

Povremeni zdravstveni pregled tijekom uposlenja osoba iz članka 30. stavka 1. toč. od 2. do 5. ovoga Zakona obavlja se jedanput godišnje.

Povremeni zdravstveni pregled tijekom uposlenja osoba iz članka 30. stavak 1. točke 6. ovoga Zakona obavlja se dva puta godišnje.

Zdravstveni pregled osoba iz članka 30. stavak 1. točka 7. ovoga Zakona obavlja se odmah pri ulasku u Federaciju .

Članak 32.

U proizvodnji i prometu namirnica ili opskrbi pučanstva pitkom vodom ne smiju biti uposlene osobe koje:

1. boluju od zaraznih ili parazitarних bolesti koje se mogu prenijeti namirnicama, odnosno vodom,
2. boluju od gnojnih bolesti kože,
3. izlučuju uzročnike trbušnoga tifusa, bacile dizenterije ili salmoneloza,
4. su kliconoše betahemolitičkog streptokoka iz grupe A ili stafilokoka koji izlučuje enterotoksin.

Članak 33.

U proizvodnji i prometu sredstava za održavanje osobne čistoće, njege ili uljepšavanja lica i tijela ne smiju biti uposlene osobe koje boluju od zaraznih bolesti ili parazitarних bolesti, koje se mogu prenijeti tim sredstvima, niti osobe koje izlučuju uzročnike trbušnoga tifusa, zaraznog trovanja hranom ili dizenterije.

Članak 34.

U predškolskim, obrazovnim i drugim ustanovama za djecu i mladež ne smiju biti uposlene osobe koje boluju od tuberkuloze u zaraznom stadiju, koje izlučuju uzročnike crijevnih zaraznih bolesti (trbušni tifus i bacilarna dizenterija) i uzročnike kapljičnih zaraznih bolesti (betahemolitički streptokok grupe A i piogeni stafilokok).

Članak 35.

Uposlenici u zdravstvenim ustanovama, ustanovama socijalne skrbi, kao i nositelji privatne prakse ne mogu se baviti pregledima, liječenjem, njegom i usluživanjem bolesnika, ako boluju od tuberkuloze u zaraznom stadiju.

Osobe koje boluju od tuberkuloze u zaraznom stadiju ne mogu raditi ni u proizvodnji, opremanju i izdavanju lijekova.

Članak 36.

U objektima za pružanje higijenske njege pučanstvu, za proizvodnju i promet živežnih namirnica ne smiju raditi osobe koje boluju od tuberkuloze u zaraznom stadiju, koje izlučuju uzročnike crijevnih zaraznih bolesti (trbušni tifus i bacilarna dizenterija) i uzročnike kapljičnih zaraznih bolesti (betahemolitički streptokok grupe A i piogeni stafilokok).

Članak 37.

Osobe koje su preboljele trbušni tifus, bacilarnu dizenteriju i osobe za koje se sumnja da nose zarazne klice tih bolesti, podvrgavaju se medicinskom nadzoru dok se na temelju laboratorijskog nalaza utvrdi kako nemaju zaraznih klica.

Osobe za koje se utvrdi da su oboljele od kolere ili malarije ili su samo kliconoše uzročnika tih bolesti obvezno se podvrgavaju liječenju.

Osobe koje su nositelji uzročnika zarazne žutice tipa B i C, koje izlučuju uzročnike trbušnog tifusa ili su nositelji virusa HIV infekcije i drugih bolesti kod kojih je moguć interhumani prijenos, moraju biti upućene u način ponašanja kako bi se spriječio prijenos njihove zaraze.

Članak 38.

Troškove zdravstvenih pregleda iz članka 31. stavak 1. toč. 1. i 4. ovoga Zakona snosi, sukladno propisima o zdravstvenoj skrbi, poslodavac - gospodarsko društvo ili druga pravna osoba, odnosno fizička osoba - obrtnik.

Troškovi zdravstvenih pregleda iz članka 31. stavak 1. točka 2. ovoga Zakona osiguravaju se sukladno propisima o zdravstvenom osiguranju, a troškovi iz članka 31. stavak 1. točka 3. ovoga Zakona u proračunu Federacije.

Članak 39.

Provedbene propise o načinu obavljanja zdravstvenih pregleda osoba pod zdravstvenim nadzorom donosi federalni ministar.

8. Imunizacija, imunoprofilaksa i kemoprofilaksa

Članak 40.

Imunizacija je obvezna protiv:

1. tuberkuloze, difterije, tetanusa, velikog kašlja, dječije paralize, malih boginja, rubeole, zaušnjaka, zarazne žutice tipa B i Hemofilus influenze tipa b - za sve osobe određene dobi;
2. bjesnoće - za sve osobe ozlijeđene od bijesne životinje ili životinje za koju se sumnja da je bijesna;
3. žute groznice - za osobe koje putuju u zemlju u kojoj postoji ta bolest ili u zemlju koja zahtijeva imunizaciju protiv te bolesti;
4. meningokoknog meningitisa i drugih zaraznih bolesti - za osobe koje putuju u zemlju koja zahtijeva imunizaciju protiv tih bolesti;
5. trbušnog tifusa i drugih zaraznih bolesti - za sve osobe za koje postoje epidemiološke indikacije.

Članak 41.

Indikacije za imunizaciju određuje liječnik po prethodno obavljenom pregledu svake osobe koju treba imunizirati.

Stručno savjetodavno tijelo iz članka 64. ovoga Zakona odlučit će postoje li trajni razlozi za odustajanje od cijepljenja (trajne kontraindikacije).

Izdani certifikat i podatke o obavljenoj imunizaciji treba čuvati i o njima podnijeti izvješće ovlaštenom kantonalnom zavodu i Federalnom zavodu, sukladno provedbenom propisu.

Imunizaciju obavljaju zdravstveni djelatnici sa višom ili srednjom medicinskom spremom, ali samo u nazočnosti i pod nadzorom liječnika.

Članak 42.

Zaštita imunoglobulinima (imunoprofilaksa) obvezna je za:

1. osobe ozlijeđene od bijesne životinje ili životinje za koju se sumnja da je bijesna, ako je od cijepljenja tih osoba protiv bjesnoće proteklo više od jedne godine;

2. ozlijeđene osobe izložene zarazi od tetanusa, ako ozlijeđena osoba nije cijepljena, ako se ne može utvrditi da je cijepljena, ako je cijepljena samo jednom dozom cjepiva u razdoblju duljem od tri mjeseca prije dana ozljeđivanja ili ako je od dana cijepljenja te osobe protiv tetanusa proteklo više od deset godina;

3. osobe izložene zarazi od zarazne žutice tipa A i B, ako za to postoji klinička i epidemiološka indikacija.

Članak 43.

Zaštita lijekovima (kemoprofilaksa) obvezna je za:

1. sve osobe koje su izložene zarazi od kolere i malarije;

2. djecu, mladež i uposlenike u školama i drugim ustanovama za djecu i mladež, pri epidemijskoj pojavi dizenterije, streptokokne ili meningokokne bolesti te pri pojavi meningitisa uzrokovanog Hemofilusom influenzae;

3. osobe kod kojih je zadesno došlo do inokulacije HIV-a, odnosno HCV pozitivne krvi (primjerice: ubodom igle koja je prethodno bila u kontaktu s HIV-om, odnosno HCV pozitivnom krvlju ili u slučaju kontakta nezaštićene kože na kojoj postoje prekidi kontinuiteta s HIV, odnosno HCV pozitivnom krvlju i sl.).

Članak 44.

Godišnji program imunizacije donosi federalni ministar na temelju prijedloga Federalnog zavoda.

Članak 45.

Provedbene propise o načinu provedbe obvezne imunizacije, imunoprofilakse i kemoprofilakse protiv zaraznih bolesti te o osobama koje se podvrgavaju toj obvezi donosi federalni ministar.

Provedbene propise o uvjetima glede stručne spreme uposlenika, tehničke opremljenosti, prostorija i drugih uvjeta kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove koje obavljaju imunizaciju protiv žute groznice i bjesnoće donosi federalni ministar.

Federalni ministar rješenjem određuje zdravstvene ustanove iz stavka 2. ovoga članka.

Rješenje iz stavka 3. objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH".

9. Karantena, kućna izolacija i zdravstveni nadzor

a) Karantena

Članak 46.

Karantena je mjera ograničavanja kretanja i omogućavanja obveznih medicinskih pregleda osoba koje su bile ili za koje se sumnja da su bile u kontaktu s osobom koja ima kugu, virusnu hemoragijsku groznicu (Ebola, Lassa, Marburg), SARS, velike boginje i žutu groznicu u vrijeme kada je ova osoba bila zaražena.

U karantenu se stavljaju i zdravstveni djelatnici određeni za liječenje osoba iz stavka 1. ovoga članka.

O stavljanju u karantenu i određivanju prostora za karantenu odlučuje federalni ministar, na temelju epidemiološkog izvješća Federalnog zavoda, rješenjem protiv koga je dozvoljena žalba koja ne odgađa izvršenje.

Duljina zadržavanja u karanteni je vremensko razdoblje dvostrukog najduljeg inkubacijskog perioda za određenu bolest.

Karantenu fizički osiguravaju ovlaštene osobe u ovlaštenom kantonalnom ministarstvu unutarnjih poslova.

Troškovi karantene padaju na teret proračuna Federacije.

b) Kućna izolacija

Članak 47.

Kućna izolacija provodi se u svim slučajevima kada se na temelju ocjene epidemiološke ugroženosti izoliraju članovi obitelji za koje postoji sumnja da su oboljeli od zaraznih bolesti, a koja se mora isključiti kliničkim i dijagnostičkim metodama.

O kućnoj izolaciji odlučuje ovlašteni kantonalni ministar, na temelju epidemiološkog izvješća ovlaštenog kantonalnog zavoda, uz konzultiranje stručnoga ekspertnog tima ovlaštenog kantona u roku od 24 sata, rješenjem protiv koga je dozvoljena žalba koja ne odgađa izvršenje.

Kućna izolacija traje dok se zarazna bolest klinički i dijagnostički ne isključi.

Troškovi kućne izolacije padaju na teret proračuna kantona.

c) Zdravstveni nadzor

Članak 48.

Osobe za koje se ustvrdi ili posumnja da su bile u izravnom dodiru s oboljelim osobama ili s osobama za koje postoji sumnja da su oboljele od virusnih hemoragijskih groznica (Ebola, Lassa, Marburg), žute groznice, SARS-a, kolere, kuge, malarije, difterije i trbušnoga tifusa stavljaju se pod zdravstveni nadzor.

O stavljanju pod zdravstveni nadzor odlučuje ovlašteni kantonalni ministar, na temelju epidemiološkog izvješća ovlaštenog kantonalnog zavoda, rješenjem protiv koga je dozvoljena žalba koja ne odgađa izvršenje.

Osobe stavljene pod zdravstveni nadzor moraju se svakodnevno javljati određenoj zdravstvenoj ustanovi i podvrgavati se potrebnim zdravstvenim pregledima.

Duljina trajanja zdravstvenoga nadzora je vremensko razdoblje najduljeg inkubacijskog perioda za određenu zaraznu bolest.

C. OSTALE MJERE ZA SPREČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI

1. Mjere u slučaju epidemije ili elementarnih nepogoda

Članak 49.

U slučaju epidemija većih razmjera, kao i u slučaju elementarnih nepogoda (poplava, potresa, požara, nesreća u rudniku ili na drugom radilištu i dr.) koje mogu dovesti do epidemije ili do oboljenja od zarazne bolesti velikoga broja građana, Vlada, na prijedlog federalnog ministra, radi sprečavanja i suzbijanja zaraznih bolesti, može poduzimati sljedeće mjere:

1. uvođenje radne obveze zdravstvenim djelatnicima i angažiranje drugih osoba;
2. angažiranje opreme, lijekova i transportnih sredstava;
3. privremenu uporabu poslovnih i drugih prostorija za pružanje zdravstvene skrbi;
4. izolaciju i liječenje, kao i
5. određivanje posebnih zadataka zdravstvenim ustanovama i nositeljima privatne prakse.

Ukoliko su izvanredne okolnosti iz stavka 1. ovoga članka prisutne samo na području jednoga kantona, o poduzimanju mjera odlučuje vlada kantona na prijedlog kantonalnog ministra.

2. Prijenos, ukop i iskapanje umrlih osoba

Članak 50.

Iskapanje i prenošenje umrlih osoba obavlja se na način i pod uvjetima koji onemogućuju širenje zaraze.

Prijenos umrlih osoba iz inozemstva u Federaciju može se obavljati samo po odobrenju Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine, uz prethodnu suglasnost Federalnog ministarstva zdravstva i Federalnog ministarstva unutarnjih poslova.

3. Mjere za sprečavanje i suzbijanje infekcija u zdravstvenim ustanovama

Članak 51.

Svaka zdravstvena ustanova, kao i nositelj privatne prakse, a koji u obavljanju svoje redovite djelatnosti otkriju zaraznu bolest, dužni su poduzeti propisane mjere za sprečavanje i suzbijanje daljnjeg širenja zaraze i najnužnije protuepidemijske i higijenske mjere koje priroda bolesti nalaže, kao i poučiti oboljele i druge osobe iz njihove okolice o načinu zaštite od te zaraze.

Svaka zdravstvena ustanova i nositelj privatne prakse dužni su osigurati sanitarne i druge uvjete i provesti odgovarajuće sanitarno-tehničke, higijenske, organizacijske i druge mjere za zaštitu od širenja zaraze unutar zdravstvene ustanove, odnosno ordinacije.

Svaka zdravstvena ustanova i nositelj privatne prakse u obvezi su donijeti i primjeniti program za sprečavanje i kontrolu bolničkih infekcija koji sadrži:

- otkrivanje i ranu dijagnostiku bolničke infekcije;
- prijavu slučaja bolničke infekcije;
- naputak za primjenu svih dijagnostičkih, terapijskih, sestrinskih i drugih postupaka;
- naputak za steriliziranje, dezinficiranje, čišćenje i upravljanje otpadom;
- naputak za postupanje s pacijentima, uposlenicima u zdravstvenoj njezi i pomoćnim osobljem s infekcijama;
- program zaštite za uposlenike i pomoćno osoblje u zdravstvenoj njezi na radnome mjestu;
- program obuke za uposlenike i pomoćno osoblje u zdravstvenoj njezi .

Nadzor nad provedbom mjera iz ovoga članka obavljaju federalni, odnosno kantonalni inspektori, sukladno svojim ovlastima.

Članak 52.

Provedbene propise o uvjetima i načinu obavljanja mjera za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija donosi federalni ministar.

4. Testovi na humani materijal

Članak 53.

Za vrijeme uzimanja ljudskoga materijala za transplantiranje, umjetnu inseminaciju ili *in vitro* fertilizaciju obvezno je testirati krv donatora, druga tkiva i organe donatora na prisustvo klica koje uzrokuju sifilis, zaraznu žuticu, AIDS i druge bolesti koje se mogu prenijeti putem humanoga materijala.

Testovi na humani materijal iz stavka 1. ovoga članka obvezni su i u slučajevima kada prikupljanje nije bilo izvršeno u Federaciji, ako uz humani materijal nije izdan certifikat da je test koji je izveden bio negativan.

IV. MJERE OSIGURANJA RADI ZAŠTITE PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI

Članak 54.

Radi zaštite pučanstva Federacije od unošenja kolere, kuge, virusnih hemoragijskih groznica, žute groznice, SARS-a i drugih zaraznih bolesti poduzimaju se mjere predviđene ovim Zakonom i međunarodnim sanitarnim konvencijama i drugim međunarodnim ugovorima.

Radi sprečavanja i suzbijanja zaraznih bolesti iz stavka 1. ovoga članka Federalno ministarstvo zdravstva može naložiti posebne izvanredne zaštitne mjere protiv tih bolesti:

1. zabrana putovanja u zemlju u kojoj vlada epidemija neke od tih bolesti;
2. zabrana kretanja pučanstva, odnosno ograničenje kretanja u zaraženim ili izravno ugroženim područjima;
3. cijepljenje i kemoprofilaksa protiv zaraznih bolesti koje su prisutne u zemlji obilaska;
4. ograničenje ili zabranu prometa pojedinih vrsta roba i proizvoda;
5. obvezno sudjelovanje zdravstvenih ustanova i drugih pravnih osoba, nositelja privatne prakse i drugih fizičkih osoba u suzbijanju bolesti, odnosno uporabu objekata, opreme i prijevoznih sredstava, a radi suzbijanja zaraznih bolesti;
6. druge mjere sukladne međunarodnim propisima.

Članak 55.

Radi zaštite Federacije od unošenja zaraznih bolesti organizira se i provodi sanitarni nadzor nad putnicima i njihovim stvarima i nad sredstvima u međunarodnom prometu preko granice Federacije.

Sanitarni nadzor na granici provode federalni granični sanitarni inspektori .

Članak 56.

U provedbi sanitarnog nadzora na granici, granični sanitarni inspektor ima pravo i obvezu:

1. naložiti zdravstveni pregled osoba i materijala radi utvrđivanja zaraznih bolesti;
2. zabraniti kretanje osobama za koje se posumnja da su se mogle zaraziti kugom, virusnim hemoragijskim groznicama (Ebola, Lassa, Marburg), žutom groznicom i SARS-om;
3. naložiti poduzimanje drugih propisanih sanitarno-tehničkih i higijenskih mjera protiv zaraznih bolesti, sukladno ovome Zakonu i obvezama po međunarodnim sanitarnim konvencijama te drugim međunarodnim ugovorima.

Mjere iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se rješenjem.

Žalba protiv rješenja ne odgoda njegovo izvršenje.

V. NADZOR NAD PROVEDBOM MJERA ZA ZAŠTITU PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI

Članak 57.

Nadzor nad provedbom mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti obavljaju sanitarni inspektori koji postupaju kao prvostupanjsko tijelo.

U provedbi nadzora sanitarni inspektori ovlašteni su:

1. zabraniti kretanje osobama za koje se ustvrdi ili posumnja da boluju od određenih zaraznih bolesti;
2. zabraniti okupljanje osoba u obrazovnim ustanovama, kinima, kazalištima, javnim lokalima te na drugim javnim mjestima dok ne prođe opasnost od epidemije zaraznih bolesti određenih ovim Zakonom;
3. naložiti izoliranje osoba oboljelih od zaraznih bolesti određenih ovim Zakonom i njihovo liječenje;
4. osobama koje su oboljele od određenih zaraznih bolesti te osobama koje su nositelji klica određenih zaraznih bolesti zabraniti rad na određenim radnim mjestima, odnosno mjestima na kojima mogu ugroziti zdravlje drugih osoba;
5. naložiti uklanjanje oboljelih osoba sa određenih radnih mjesta i zabraniti rad osobama koje nisu podvrgnute propisanim zdravstvenim pregledima do ozdravljenja, odnosno pregleda;
6. naložiti zdravstveni pregled osoba i materijala za laboratorijsko ispitivanje radi utvrđivanja zaraznih bolesti određenih ovim Zakonom;
7. zabraniti rad osobama koje nisu podvrgnute zdravstvenome odgoju dok ne dokažu potrebna znanja za to, potvrdom ovlaštene zdravstvene ustanove;
8. naložiti provedbu zdravstvenog odgoja osoba koje sudjeluju u proizvodnji ili prometu namirnicama;
9. naložiti obavljanje obvezne (preventivne i protuepidemijske) dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije;
10. zabraniti obavljanje obvezne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije pravnoj i fizičkoj osobi ako ne udovoljava propisanim uvjetima - dok se tim uvjetima ne udovolji;
11. naložiti poduzimanje i drugih propisanih općih, posebnih i ostalih mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti.

Članak 58.

Mjere iz članka 57. ovoga Zakona utvrđuju se rješenjem.

Žalba protiv rješenja ne odgađa njegovo izvršenje.

Ako sanitarni inspektor prilikom inspekcijeskoga nadzora ustvrdi postojanje epidemiološke indikacije koja zahtijeva hitno poduzimanje određene mjere zbog uklanjanja opasnosti po zdravlje i život pučanstva, istu će naložiti u inspekcijeskome zapisniku.

Ako mjeru naloži u samome zapisniku, sukladno stavku 3. ovoga članka, sanitarni inspektor je u obvezi, na zahtjev stranke, izdati i pisano rješenje o naloženom u roku od osam dana.

VI. OSTALE ODREDBE

Članak 59.

Osim prava i obveza određenih ovim Zakonom, Federalno ministarstvo zdravstva:

1. prati kretanje zaraznih bolesti;
2. određuje mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti iz članka 8. ovoga Zakona;
3. donosi program provedbe općih, posebnih i ostalih mjera za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti;

4. donosi programe eradikacije endemskih žarišta zaraznih bolesti;
5. usklađuje rad kantonalnih ministarstava zdravstva u iskorjenjivanju pojedinih zaraznih bolesti te na provedbi mjera za zaštitu od zaraznih bolesti koje se pojavljuju u epidemijskom obliku i ugrožavaju dva ili više kantona;
6. određuje i organizira provedbu mjera zaštite od zaraznih bolesti u slučaju epidemije koja ugrožava više kantona, posebice složenih epidemija i epidemija nepoznatoga uzročnika.

Članak 60.

U slučaju izrazito pogoršane epidemiološke situacije federalni ministar, odnosno ovlašteni kantonalni ministar imenuje krizni stožer, koji ima zadaću organizirati i usklađivati mjere za suzbijanje određenih zaraznih bolesti.

Članak 61.

Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine putem Državne granične službe Bosne i Hercegovine, kao i Federalno ministarstvo unutarnjih poslova, u granicama svojih ovlasti, Federalnom ministarstvu zdravstva pružaju pomoć u provedbi mjera navedenih u članku 54. stavak 2. i članku 55. ovoga Zakona, kao i u provedbi drugih mjera propisanih ovim Zakonom.

Članak 62.

Zdravstvena ustanova u kojoj je izoliran ili primljen na liječenje stranac koji je obolio od zarazne bolesti iz članka 8. ovoga Zakona, obvezna je o tomu izvijestiti ministarstvo unutarnjih poslova ovlašteno prema mjestu u kojemu se nalazi zdravstvena ustanova.

Članak 63.

U okviru zaštite pučanstva od kolere, malarije, kuge, virusnih hemoragijskih groznica, žute groznice, SARS-a i zaraznih bolesti čiji je uzročnik nepoznat, Federacija osigurava materijalna sredstva za:

1. obavljanje sanitarnog nadzora na granici Federacije i za provedbu mjera u svezi s obavljanjem toga nadzora;
2. podmirenje troškova karantene za osobe koje su bile u dodiru s oboljelim osobama ili s osobama za koja se sumnja da boluju od neke od tih bolesti;
3. osiguranje potrebnih rezervi cjepiva i drugih sredstava za sprečavanje širenja tih bolesti;
4. imunizaciju pučanstva i
5. provedbu drugih mjera za suzbijanje tih bolesti - kada to naloži federalni ministar.

Članak 64.

U Federalnom ministarstvu zdravstva osniva se stručno savjetodavno tijelo Ministarstva, a radi: proučavanja problema u svezi sa zaštitom pučanstva od zaraznih bolesti, davanja i predlaganja stručnih mišljenja iz područja planiranja, programiranja i drugih bitnih pitanja iz područja zaštite pučanstva od zaraznih bolesti.

Radi praćenja Programa obveznih imunizacija pučanstva protiv zaraznih bolesti u Federaciji, u Ministarstvu iz stavka 1. ovoga članka osniva se i stručno savjetodavno tijelo za imunizaciju koje pruža stručnu pomoć federalnom ministru u svezi s razvojem politike obveznih imunizacija, s posebnim osvrtom na: strategiju imunizacije; analizu i provedbu zacrtanih ciljeva u višegodišnjem strateškom planu imunizacije; procjenu podataka, dokumenata i materijala glede provedbe Programa obveznih imunizacija na svim razinama, kao i njegovim financijskim implikacijama; izboru, sigurnosti i raspodjeli cjepiva i mogućim kontraindikacijama.

Članove stručnih savjetodavnih tijela iz st. 1. i 2. ovoga članka imenuje federalni ministar iz reda istaknutih stručnjaka.

Članovi stručnih savjetodavnih tijela iz st. 1. i 2. ovoga članka imenuju se na razdoblje od četiri godine i imaju pravo na naknadu za svoj rad koju posebnim rješenjem određuje federalni ministar .

VII. KAZNE NE ODREDBE

Članak 65.

Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj zdravstvena ustanova ako:

1. ne obavi rano otkrivanje izvora zaraze i puteve prijenosa zaraze (članak 13.);
2. ne obavlja laboratorijsku izolaciju i identifikaciju uzročnika zaraznih bolesti, odnosno epidemije zaraznih bolesti (članak 14.);
3. ne obavlja prijavu zaraznih bolesti, sukladno Zakonu i propisima donijetim na temelju Zakona (članak 16.);
4. ne obavlja obveznu dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju (čl.od 23. do 28.);
5. zaključi ugovor o radu bez prethodno obavljenog zdravstvenog pregleda ili ako ne osigura povremene zdravstvene preglede uposlenika (članak 31.);
6. zaključi ugovor o radu ili dozvoli rad uposleniku za koga je utvrđeno da je obolio od određene zarazne bolesti (članak 35.);
7. ne obavi imunizaciju, imunoprofilaksu, kemoprofilaksu ili ako je ne obavi na način predviđen Zakonom i drugim propisima donijetim na temelju Zakona (čl. od 40. do 43.);
8. ne poduzima mjere za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija (članak 51.);
9. ne postupi prema članku 53. ovoga Zakona;
10. u određenom roku ne postupi po rješenju inspektora (čl.od 56. do 58.);
11. ne provodi ostale propisane mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti.

Za radnje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba u zdravstvenoj ustanovi novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM.

Članak 66.

Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj gospodarsko društvo i druga pravna osoba ako:

1. ne postupi prema članku 3. ovog Zakona;
2. ne provodi opće mjere kada je to utvrđeno programima ili kada ih ne provodi u roku određenom programom (članak 10.);
3. ne obavi obveznu preventivnu dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju kada je dužan osigurati njezinu provedbu na propisani način (članak 10. točka 5.);
4. uposleniku ne osigura zdravstveni odgoj (članak 12.);
5. obavlja preventivnu dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju a ne udovoljava propisanim uvjetima (članak 24.);

6. zaključi ugovor o radu bez prethodno obavljenog zdravstvenog pregleda ili ako ne osigura povremene zdravstvene preglede uposlenika (članak 31.);

7. zaključi ugovor o radu ili dozvoli rad uposleniku za koga je utvrđeno da je obolio od određene zarazne bolesti (čl. 32., 33., 34. i 36.);

8. u određenom roku ne postupi po rješenju inspektora (čl.od 56. do 58.).

Za radnje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba u gospodarskom društvu i drugoj pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM.

Članak 67.

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 8.000,00 KM kaznit će se za prekršaj nositelj privatne prakse ako:

1. ne omogući mjere iz članka 10. točka 5. ovoga Zakona;

2. ne prijavljuje zarazne bolesti sukladno Zakonu i propisima donijetim na temelju zakona (članak 16.);

3. zaključi ugovor o radu bez prethodno obavljenog zdravstvenog pregleda ili ako ne osigura povremene zdravstvene preglede uposlenika ili ako sam ne obavi zdravstveni pregled (članak 31.);

4. zaključi ugovor o radu ili dozvoli rad uposleniku za koga je utvrđeno da je obolio od određene zarazne bolesti, odnosno ako sam obavlja djelatnost a boluje od zarazne bolesti (članak 35.);

5. ne poduzima mjere za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija (članak 51.);

6. u određenom roku ne postupi po rješenju inspektora (čl. od 56.do 58.);

7. ne provodi ostale propisane mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinjen drugi puta uz novčanu kaznu izriče se i zaštitna mjera - zabrana obavljanja djelatnosti u trajanju od tri mjeseca, a za prekršaj počinjen treći puta izriče se zaštitna mjera - zabrana obavljanja djelatnosti u trajanju do jedne godine.

Članak 68.

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 8.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba - obrtnik ako:

1. ne postupi prema članku 3. ovoga Zakona;

2. ne omogući mjere iz članka 10. točka 5. ovoga Zakona;

3. uposleniku ne osigura zdravstveni odgoj (članak 12.);

4. obavlja preventivnu dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju a ne udovoljava propisanim uvjetima (članak 24.);

5. zaključi ugovor o radu bez prethodno obavljenog zdravstvenog pregleda ili ne osigura povremene zdravstvene preglede uposlenika ili sam ne obavi zdravstveni pregled (članak 31.);

6. zaključi ugovor o radu ili dozvoli rad uposleniku za koga je utvrđeno da je obolio od određene zarazne bolesti (čl. 32., 33., 34. i 36.);

7. u određenom roku ne postupi po rješenju inspektora (čl.od 56. do 58.).

Za prekršaj iz stavka 1. toč. od 2.do 7. ovoga članka počinjen drugi puta uz novčanu kaznu izriče se i zaštitna mjera - zabrana obavljanja djelatnosti u trajanju od tri mjeseca, a za prekršaj počinjen treći puta izriče se zaštitna mjera - zabrana obavljanja djelatnosti u trajanju do jedne godine.

Članak 69.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj liječnik ili drugi zdravstveni djelatnik ako:

1. ne postupi sukladno članku 16. stavak 2. ovoga Zakona.

Članak 70.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba ako:

1. ne omogući postupanje prema članku 3. ovoga Zakona;

2. ne omogući obavljanje obvezne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije kada je dužna osigurati njihovo obavljanje (članak 10. točka 5.);

3. odbije izolirati se (čl. 21. i 22.);

4. ne obavi imunizaciju, imunoprofilaksu i kemoprofilaksu protiv određene zarazne bolesti (čl. 40., 42. i 43.);

5. ne postupi prema čl. 46. i 47. ovoga Zakona;

6. za vrijeme trajanja zdravstvenoga nadzora ne postupa sukladno članku 48. stavak 3. ovoga Zakona;

7. ne postupi sukladno čl. 54., 55. i 56. ovoga Zakona;

8. u određenom roku ne postupi po rješenju inspektora (čl.od 56.do 58.).

Kada se obveza odnosi na maloljetnika za prekršaje iz stavka 1. toč. 3., 4., 5., 6. i 7. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom iz stavka 1. roditelj odnosno staratelj ako propusti dužnu brigu za maloljetnika.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 71.

Propise za provedbu iz čl. 14., 15., 19., 24., 29., 39., 45. i 52. ovoga Zakona federalni ministar donijet će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 72.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje primjena propisa koji su uređivali područje zaraznih bolesti, a koji su se primjenjivali na teritoriju Federacije, i to:

1. Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti koje ugrožavaju cijelu zemlju ("Službeni list R BiH", br. 2/92 i 13/94),

2. Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti ("Službeni list SR BiH", br. 36/87 i 18/90), kao i

3. Uredba o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti ("Narodni list HR H-B", broj 10/94).

Članak 73.

Do donošenja propisa iz članka 71. ovoga Zakona primjenjivat će se odgovarajući propisi, a koji su se primjenjivali na teritoriju Federacije do dana početka primjene ovoga Zakona.

Članak 74.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Slavko Matić, v.r.

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamenta Federacije BiH
Muhamed Ibrahimović, v.r.